

Pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyödyntäminen pellonparannuksessa

**Case-kuvauksia tilan ulkopuolelta hankittavien
pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyödyntämisestä**

Tämä tietopaketti on tuotettu Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahaston rahoittamassa
Kiertotalouden mahdollisuudet maaseudulla -
hankkeessa

Lukijalle:

Nämä case-kuvaukset ja prosessikaaviot auttavat hahmottamaan pilaantumattoimien ylijäämämaa-ainesten hyödyntämishankkeen etenemistä pellonparannuskohteella sekä eri osapuolten vastuita ja velvollisuuksia hankkeen aikana.

Tärkeää on muistaa, että kunnalliselta ympäristöviranomaiselta tulee olla aina kirjallinen hyödyntämislupa/arvio ennen hyödyntämisen aloittamista.

Prosessikaavioissa on kuvattu toimijoiden rooleja värikoodeilla:

hyödyntäjä

maa/kiviaineksen luovuttaja

hyödyntäjän sekä maa/kiviaineksen luovuttajan yhteistyö

kunnallinen ympäristöviranomaisen

Muista!

Pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyödyntämisen lupakäytäntöihin liittyy paljon paikkakuntakohtaisia eroja ja alueellisia käytäntöjä. Lainsäädäntö päivittyy nopeasti, ja uusin tieto on aina lupaviranomaisilla.

Kun hyödyntämismahdollisuus on todettu, ja sen alustavat edellytykset selvitetty hyödyntäjän ja luovuttajan välillä, kannattaakin olla heti yhteydessä kunnalliseen ympäristöviranomaiseen, joka antaa tarkemmat ohjeet hyödyntämisen ja hankkeen etenemisen ehdoista.

Tässä dokumentissa esitetyt ilmoitus- lupa- ja hankinta-prosessien ja hyötykäyttökonseptien materiaaliulkaisut perustuvat hankkeen aikana suoritettujen kuntien / kaupunkien rakennuspuolen ja ympäristöpalvelujen avainhenkilöiden ja demokohteiden omistajien antamiin tietoihin ja heidän kanssaan käytyihin keskusteluihin. Hanketoimijat eivät vastaa julkaistussa materiaalissa olevista mahdollisista asia- ja sisältövirheistä. Hanketoimijat eivät ole vastuussa esitettyjen materiaalien perusteella aloittaman ja / tai toteuttaman hankkeen juridisesta, teknisestä tai taloudellisesta lopputuloksesta.

T: MALLI ULVILA casekuvaus: Pellonparannus/valtaojan putkitus ja täyttö

Tarve:

Lasku- ja valtaojien putkituksella ja täytöllä saadaan aikaan yhtenäisempiä ja suurempia peltoalueita ja -lohkoja, jotka vähentävät ylimääräistä kone- ja ihmistyötä sekä tuotantotarvikkeiden hukkakäyttöä. Lasku- ja valtaojien putkitusten ja maamassatäyttöjen päälle syntyy uutta peltoa. Lasku- ja valtaojien putkitus ja täyttö lisäävät peltoviljelyn taloudellista tuottoa ja vähentävät ympäristökuormitusta.

Toteutus:

Valtaojan pituus 120 m: syvyys 2 m, pohjaleveys 0,5 m, leveys ylhäältä 4,5 m

Arvioitu maamassojen tarve: 600-850m³

Tarvikkeet: 200/178mm*6m SN4 rumpuputket 20 kpl

Kustannukset:

- suunnitelman tekeminen
- putket
- konetyö täyttö ja levitys
- maamassat tuodaan kohteelle veloituksetta lähialueelta

Tarvittavat suunnitelmadokumentit:

- Ojantäyttö- ja putkitussuunnitelma

Tavoiteltava hyöty:

Päistekäännösten väheneminen ja vajaatuottoisen peltokulman tuoton parantuminen ja peltoalueen kasvattaminen. Niitto- ja raivaustyön väheneminen.

Laskennalliset hyödyt

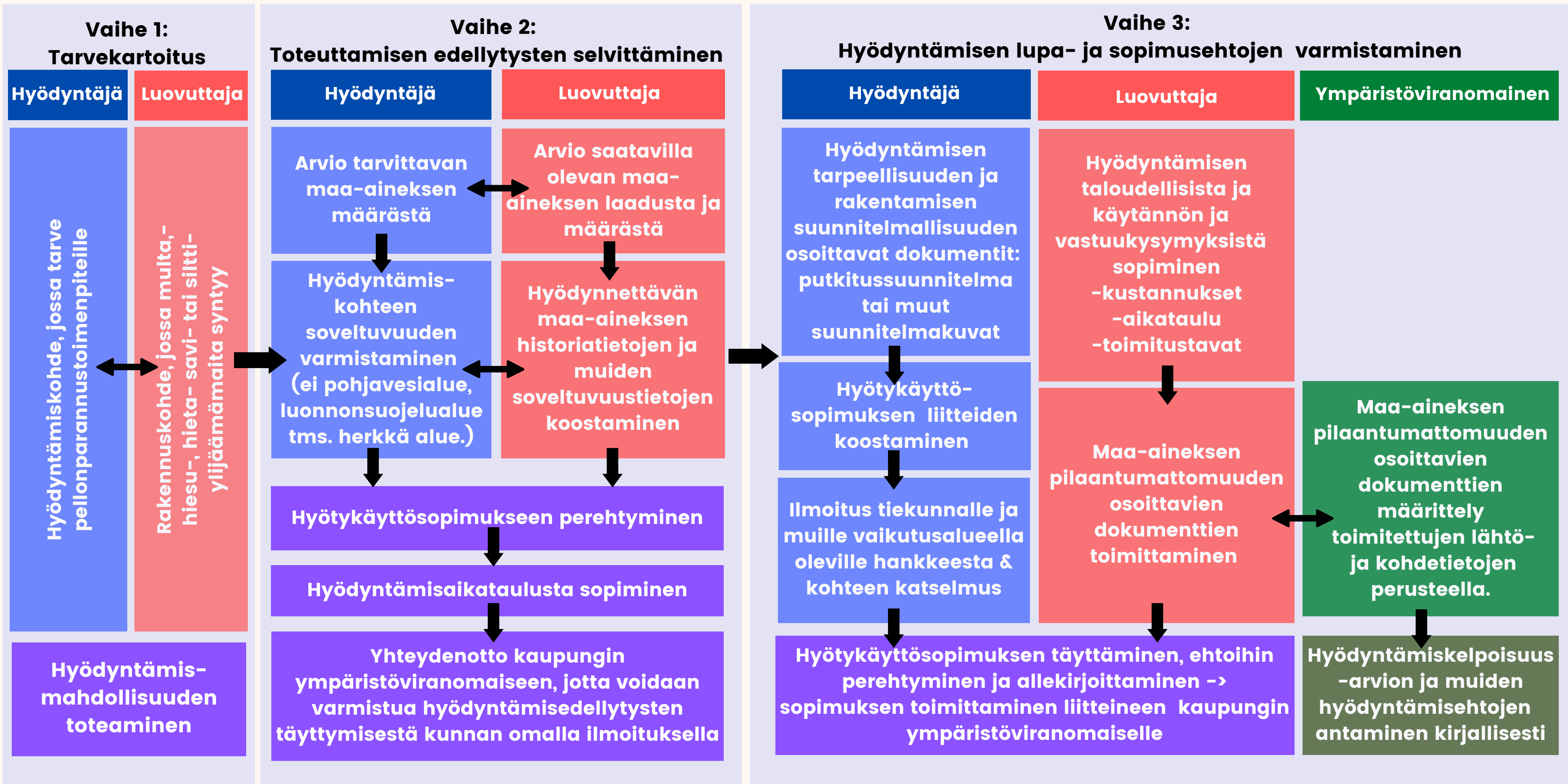
Lisäntynyt peltoalan tuotto: 150€/ vuosi
Pienentyneet työkustannukset 250€ /vuosi
Yhteensä: 300-400€

Ylimääräisen ajon vähentymisen myötä pienentyvät päästöt.

Maaperän viljavuuden parantuminen kun tiivistymistymistä aiheuttavat päistekäännökset poistuvat.

1: MALLI ULVILA Pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntäminen pellonparannuksessa

1: MALLI ULVILA Hyötykäyttö sopimus

Sopimus pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyötykäytöstä ja vastaanotosta peltoalueella

1. Sopimuksen ja pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen hyötykäytön tarkoitus:

1.1 Pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen käyttö lasku- ja valtaojien putkitukseen ja täyttöön

Peltolohkoilla tai peltolohkojen välissä sijaitsevilla lasku- ja valtaojilla on erilaisia haittavaikutuksia peltoviljelylle. Ojien pientareet ovat viljelemätöntä aluetta, joilla kasvaa ongelmarikkakasveja, joiden torjunta lisää kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä. Ojan penkoilla kasvaa myös pensaita ja puita, joiden poistamisesta aiheutuu vuosittain ylimääräisiä niitto-, raivaus- ja kuljetuskustannuksia. Lasku- ja valtaojat aiheuttavat työhukkaa ylimääräisinä päästökäännöksinä ja välipäisteinä ja muuna hukka-ajona pellolla. Ylimääräinen konetyö kuluttaa fossiilista polttoainetta.

Lasku- ja valtaojien putkituksella ja täytöllä saadaan aikaan yhtenäisempiä ja suurempia peltoalueita ja -lohkoja, jotka vähentävät tuotantotarvikkeiden hukkakäyttöä. Lasku- ja valtaojien putkitusten ja maamassatäyttöjen päälle syntyy uutta peltoa. Lasku- ja valtaojien putkitus ja täyttö lisäävät peltoviljelyn taloudellista tuottoa ja vähentävät ympäristökuormitusta.

1.2 Pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen käyttö pellonpinnanmuotoiluun

Peltopainanteet ja notkot pellolla aiheuttavat maan rakenteen tiivistymistä ja vetyymistä, jolloin vilja- ja muiden hyötykasvien kasvu tyrehtyy. Painanteiden ja notkojen täyttämällä ja "kaatojen" korjaamisella pilaantumattomilla ylijäämämaa-aineksilla vähennetään eroosiota ja maa-aineshuuhoutumia vesistöihin ja parannetaan pellon vesi- ja ravinnetaloutta sekä pellon kasvukuntoa ja taloudellista tulosta.

2. Hyödyntämiskohteen yksilöintitiedot

2.1 Hyödyntämiskohteen osoite: _____

2.2 Kulmakoordinaatit: Hyödyntämispaikan neljän kulmapisteen koordinaatit kokonaislukuna (ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa)

Nro	Itä (E)	Pohjoinen (N)
1		
2		
3		
4		

2.3 Hyödyntämiskohteen nykytila:

- hyötykasvien viljelykäytössä
 laidunkäytössä
 kesannolla
 muussa käytössä, missä _____

2.4 Hyödyntämisalueen koko (ha): _____

2.5 Arvioitu tarve hyödynnettävän maa-aineksen määrästä (m³) _____

2.6 Hyödyntämisen suunnitelmallisuus on osoitettu seuraavilla hyödyntämiseen liittyvillä dokumenteilla: _____

3. Maa-ainesten vastaanottajan/hyödyntämiskohteen tiedot:

Vastaanottajan (yrityksen/yrityksen) nimi: _____

Y-tunnus: _____

Osoite: _____

Yhteyshenkilö: _____

Yhteyshenkilön sähköposti: _____

Yhteyshenkilön puhelin: _____

4. Maa-aineksen luovuttajan sekä luovutettavan maa-aineksen tiedot

Luovuttajan (yrityksen/yrityksen/kunnan/kaupungin) nimi: _____

Osoite: _____

Y-tunnus: _____

Yhteyshenkilö: _____

Yhteyshenkilön sähköposti: _____

Yhteyshenkilön puhelin: _____

4.1 Luovutettava maa-aines:

- Multa- ja humusmaat.
 Puhdas savi käsittäen hienoainespitoiset mineraaliainekset, saven ja siltin.
 Puhdas kitkamaa (saa sisältää hiekkaa, soraa, moreenia)
 Erityiskäsittelyä vaativa maa-aines, kuten märkä tai liejuinen maa-aines.

5. Rakentamis/infrakohteen, josta maa-aines toimitetaan, yksilöintitiedot:

5.1 Kohteen osoite: _____

5.2 Kulmakoordinaatit: Kohteen, josta maa-aines luovutetaan, koordinaatit kokonaislukuna (ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa)

Nro	Itä (E)	Pohjoinen (N)
1		
2		
3		
4		

5.3 Rakentamiskohteen maaperän tila rakentamisen alkaessa:

- luonnontilainen maaperä
 aiemmin rakennettu maaperä
 maaperän tila tuntematon

Lyhyt kuvaus ylijäämämaa-aineksen syntyypaikasta sekä kohteen historiatiedoista (missä käytössä ollut) _____

6. Luovuttajan vastuut ja velvollisuudet:

Maa-aineksen luovuttaja luovuttaa rakentamiskohteelta muodostuvia pilaantumattomia, luonnontilaisilta alueilta kaivettuja, ylijäämämaa-aineksia hyödyntämiskohteelle käytettäväksi.

Luovutettava maa-aines saa olla peräisin vain luonnontilaiselta rakennuskohteelta, jonka historia tunnetaan, ja jonka historiatietojen perusteella voidaan perustellusti olevan pilaantumaton.

Luovuttaja vastaa siitä, että maa-aines on teknisesti ja ympäristöominaisuuksiltaan peltoviljelykäyttöön soveltuvaa (s.o. savi-, silti-, hiesu-, tai humusmaata, poissulkien sulfidisavi). Maa-aines ei saa sisältää rakenteista poistettuja kiviaineksia tai jätteeksi luokiteltavaa materiaalia, kuten esimerkiksi yhdyskunta- tai siihen verrattavaa jätettä, ongelmajätettä, pilaantunutta maata, hiekanerotuskaivojen tyhjennysmassaa, metallia, asfalttia, muovia, betonia, kantoja, kaapeleita tai tiiliä.

Luovuttaja on velvollinen ilmoittamaan, mikäli on epäiltävissä, että maa-aineksen joukossa on vieraslajeja sisältäviä kasveja (jättiputki, jättibalsami, lupiini, kurturuusu ym. ks. vieraslajit.fi), kasvinosia, siemeniä, juuria tai vieraslajiksi luokiteltuja eliöitä.

7. Hyödyntäjän vastuut ja velvollisuudet

Hyödyntäjä vastaa siitä, että hän on laatinut / laadittanut asiaankuuluvat suunnitelmat esim. valta- ja laskuojien putkitus- ja täyttösuunnitelmat tai pellonpinnan muotoilusuunnitelmat pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyötykäytön tarpeellisuuden ja suunnitelmallisuuden osoittamiseksi.

Hyödyntäjä vastaa siitä, että hyödyntämispaikkakunnan ympäristöviranomaiselle on toimitettu kirjallisessa muodossa pellonparannustarpeen suunnitelmadokumentit, maa-aineksen pilaantumattomuuden osoittavat dokumentit, sekä tämä hyötykäyttö sopimus maa-ainesten vastaanottamisesta maa-ainesten toimittajan ja hyödyntäjän allekirjoittamana.

Hyödyntäjä vastaa siitä, ettei hyödyntämistä aloiteta, ennen kuin kunnan ympäristöviranomaisen on tehnyt em. dokumenttien perusteella maa-ainesten hyödyntämiskelpoisuusarvion, ja informoinut hyödyntäjää työn toteutukseen liittyvistä edellytyksistä.

Hyödyntäjällä on oikeus milloin tahansa olla hyväksymättä tarjottua maa-ainesta tai kuormaa hyödyntämiskohteelle

SOPIMUKSEN MAHDOLLISET LIITTEET YMPÄRISTÖVIRANOMAISEN OHJEISTUKSEN MUKAAN

- valta- ja laskuojien putkitus- ja täyttösuunnitelmat tai pellonpinnan muotoilusuunnitelma
- maa-ainesten pilaantumattomuuden osoittavat laadunvarmistusdokumentit
- ympäristöviranomaisen hyödyntämiskelpoisuusarvio

2: MALLI KANKAANPÄÄ casekuvaus: Pellonmuotoilu ja valtaojan täyttö

Tarve:

Pellonmuotoilulla parannetaan pellon viljavuutta ja vähennetään pintavaluntaa. Lisäksi valtaojan putkituksella parannetaan työturvallisuutta ja tehokkuutta, kun liikennöinti viljelylohkolla saadaan ohjattua pois läheisen omakotitalon pihapiirin välittömästä läheisyydestä oman talouskeskuksen kautta tapahtuvaksi. Tämä vähentää ylimääräistä kone- ja ihmistyötä sekä tuotantotarvikkeiden hukkakäyttöä. Valtaojan täyttö lisää peltoviljelyn taloudellista tuottoa kun vesi- ja ravinnetalous parantuvat.

Toteutus:

Valtaojan pituus 140 m: syvyys 2 m, pohjaleveys 0,5 m, leveys ylhäältä 4,5 m

Lisäksi pellonmuotoilu

Arvioitu maamassojen tarve: 1680–2100m³

Tarvikkeet: 200/178mm*6m SN4 rumpuputket 25 kpl

Kustannukset:

- maamassojen kuljetus kaupungin kohteelta itse noutaen
- putket
- konetyö täyttö ja levitys

Tarvittavat suunnitelmadokumentit:

- Ei suunnitelmadokumentteja, vain hyötykäyttösopimus

Tavoiteltava hyöty:

- Turvallisuuden parantuminen peltoalueen läheisyydessä
- Ylimääräisen ajon vähentyminen ja tehokkuus

Laskennalliset hyödyt

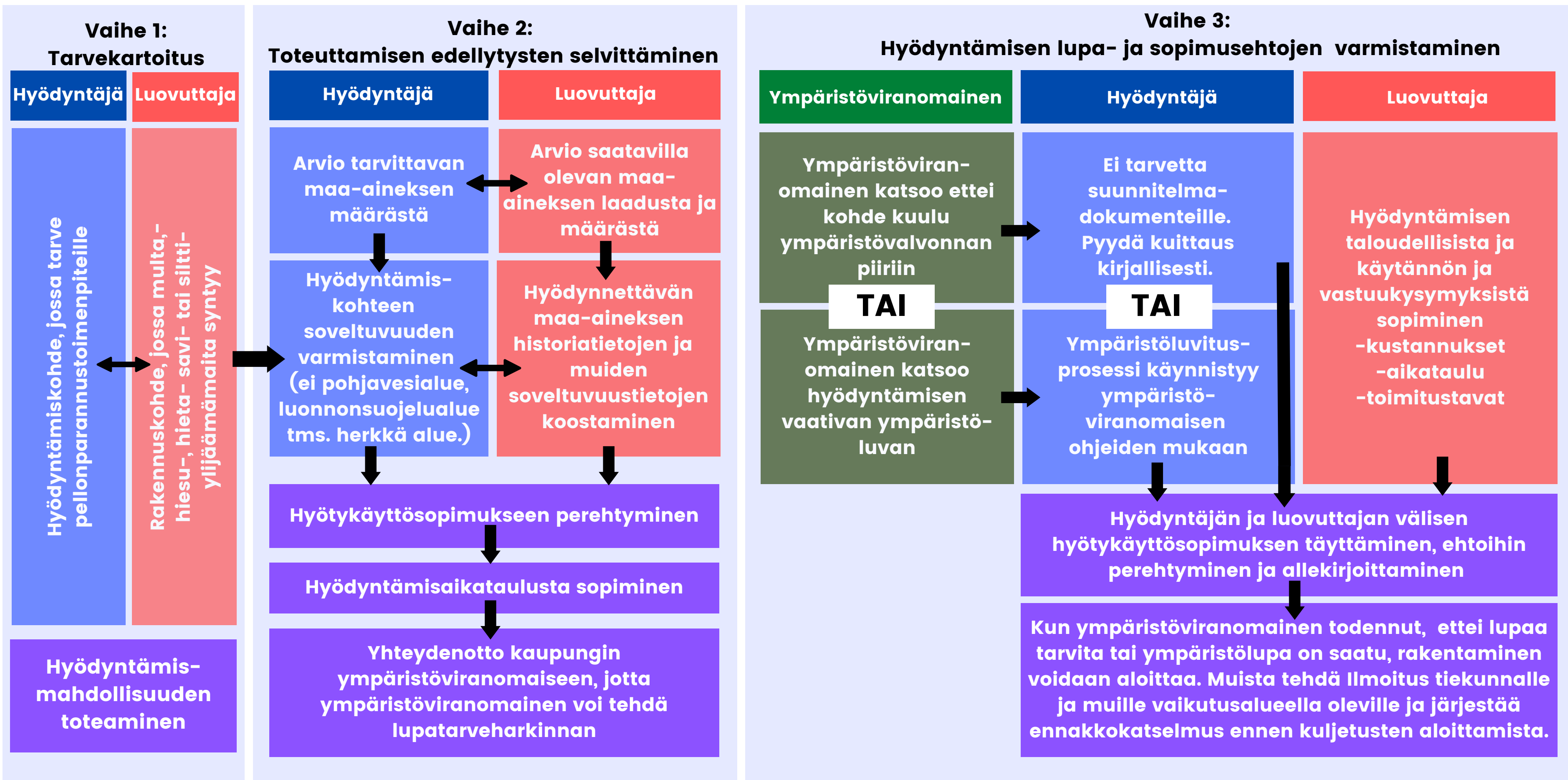
Kone- ja ihmistyökustannusten pienentyminen peltolohkolla työskentelyn virtaviivaistumisen ja lohkomäärän pienentymisen myötä

Ylimääräisen ajon vähentymisen myötä pienentyvät päästöt. Turvallisuus paranee.

Peltolohkon vesi- ja ravinnetalous parantuvat ja pintavalunta vähenee.

2: MALLI KANKAANPÄÄ Pilaantumattomien maa-ainesten hyödyntäminen pellonparannuksessa

2:MALLI KANKAANPÄÄ Hyötykäyttösopimus

Sopimus pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyötykäytöstä ja vastaanotosta peltoalueella

1. Sopimuksen ja pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen hyötykäytön tarkoitus:

1.1 Pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen käyttö lasku- ja valtaojien putkitukseen ja täyttöön
Peltolohkoilla tai peltolohkojen välissä sijaitsevilla lasku- ja valtaojilla on erilaisia haittavaikutuksia peltoviljelylle. Ojien pientareet ovat viljelemätöntä aluetta, joilla kasvaa ongelmarikkakasveja, joiden torjunta lisää kemiallisten torjunta-aineiden käyttöä. Ojan penkoilla kasvaa myös pensaita ja puita, joiden poistamisesta aiheutuu vuosittain ylimääräisiä niitto-, raivaus- ja kuljetuskustannuksia. Lasku- ja valtaojat aiheuttavat työhukkaa ylimääräisinä päistekäännösinä ja välipäisteinä ja muuna hukka-ajona pellolla. Ylimääräinen konetyö kuluttaa fossiilista polttoainetta.

Lasku- ja valtaojien putkituksella ja täytöllä saadaan aikaan yhtenäisempiä ja suurempia peltoalueita ja -lohkoja, jotka vähentävät tuotantotarvikkeiden hukkakäyttöä. Lasku- ja valtaojien putkitusten ja maamassatäyttöjen päälle syntyy uutta peltoa. Lasku- ja valtaojien putkitus ja täyttö lisäävät peltoviljelyn taloudellista tuottoa ja vähentävät ympäristökuormitusta.

1.2 Pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen käyttö pellonpinnanmuotoiluun
Peltopainanteet ja notkot pellolla aiheuttavat maan rakenteen tiivistymistä ja vetymistä, jolloin vilja- ja muiden hyötykasvien kasvu tyrehtyy. Painanteiden ja notkojen täyttämällä ja "kaatojen" korjaamisella pilaantumattomilla ylijäämämaa-aineksilla vähennetään eroosiota ja maa-aineshuuhoutumia vesistöihin ja parannetaan pellon vesi- ja ravinnetaloutta sekä pellon kasvukuntoa ja taloudellista tulosta.

2. Hyödyntämiskohteen yksilöintitiedot

2.1 Hyödyntämiskohteen osoite: _____

2.2 Kulmakoordinaatit: Hyödyntämispaikan neljän kulmapisteen koordinaatit kokonaislukuna (ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa)

Nro	Itä (E)	Pohjoinen (N)
1		
2		
3		
4		

2.3 Hyödyntämiskohteen nykytila:

- hyötykasvien viljelykäytössä
 laidunkäytössä
 kesannolla
 muussa käytössä, missä _____

2.4 Hyödyntämisalueen koko (ha): _____

2.5 Arvioitu tarve hyödynnettävän maa-aineksen määrästä (m3) _____

2.6 Hyödyntämisen suunnitelmallisuus on osoitettu seuraavilla hyödyntämiseen liittyvillä dokumenteilla: _____

3. Maa-ainesten vastaanottajan/hyödyntämiskohteen tiedot:

Vastaanottajan (yrityksen/yrityksen) nimi: _____
Y-tunnus: _____
Osoite: _____

Yhteyshenkilö: _____
Yhteyshenkilön sähköposti: _____
Yhteyshenkilön puhelin: _____

4. Maa-aineksen luovuttajan sekä luovutettavan maa-aineksen tiedot

Luovuttajan (yrityksen/yrityksen/kunnan/kaupungin) nimi: _____

Osoite: _____
Y-tunnus: _____

Yhteyshenkilö: _____
Yhteyshenkilön sähköposti: _____
Yhteyshenkilön puhelin: _____

4.1 Luovutettava maa-aines:

- Multa- ja humusmaat.
 Puhdas savi käsittäen hienoainespitoiset mineraaliainekset, saven ja siltin.
 Puhdas kittamaa (saa sisältää hiekkaa, soraa, moreenia)
 Erityiskäsittelyä vaativa maa-aines, kuten märkä tai liejuinen maa-aines.

5. Rakentamis/infrakohteen, josta maa-aines toimitetaan, yksilöintitiedot:

5.1 Kohteen osoite: _____

5.2 Kulmakoordinaatit: Kohteen, josta maa-aines luovutetaan, koordinaatit kokonaislukuna (ETRS-TM35FIN tasokoordinaatistossa)

Nro	Itä (E)	Pohjoinen (N)
1		
2		
3		
4		

5.3 Rakentamiskohteen maaperän tila rakentamisen alkaessa:

- luonnontilainen maaperä
 aiemmin rakennettu maaperä
 maaperän tila tuntematon

Lyhyt kuvaus ylijäämämaa-aineksen syntyypaikasta sekä kohteen historiatiedoista (missä käytössä ollut) _____

6. Luovuttajan vastuut ja velvollisuudet:

Maa-aineksen luovuttaja luovuttaa rakentamiskohteelta muodostuvia pilaantumattomia, luonnontilaisilta alueilta kaivettuja, ylijäämämaa-aineksia hyödyntämiskohteelle käytettäväksi.

Luovutettava maa-aines saa olla peräisin vain luonnontilaiselta rakennuskohteelta, jonka historia tunnetaan, ja jonka historiatietojen perusteella voidaan perustellusti olevan pilaantumaton.

Luovuttaja vastaa siitä, että maa-aines on teknisesti ja ympäristöominaisuuksiltaan peltoviljelykäyttöön soveltuva (s.o. savi-, silti-, hiesu-, tai humusmaata, poissulkien sulfidisavi). Maa-aines ei saa sisältää rakenteista poistettuja kiviaineksia tai jätteeksi luokiteltavaa materiaalia, kuten esimerkiksi yhdyskunta- tai siihen verrattavaa jätettä, ongelmajätettä, pilaantunutta maata, hiekanerotuskaivojen tyhjennysmassaa, metallia, asfalttia, muovia, betonia, kantoja, kaapeleita tai tiiliä.

Luovuttaja on velvollinen ilmoittamaan, mikäli on epäiltävissä, että maa-aineksen joukossa on vieraslajeja sisältäviä kasveja (jättiputki, jättibalsami, lupiini, kurturuusu ym. ks. vieraslajit.fi), kasvinosia, siemeniä, juuria tai vieraslajiksi luokiteltuja eliöitä.

7. Hyödyntäjän vastuut ja velvollisuudet

Hyödyntäjä vastaa siitä, että hän on laatinut / laadittanut asiaankuuluvat suunnitelmat esim. valta- ja laskuojien putkitus- ja täyttösuunnitelmat tai pellonpinnan muotoilusuunnitelmat pilaantumattomien ylijäämämaa-ainesten hyötykäytön tarpeellisuuden ja suunnitelmallisuuden osoittamiseksi.

Hyödyntäjä vastaa siitä, että kohteen toteuttamiselle on tehty lupatarveharkinta ympäristöviranomaisen toimesta ja kohteen luvitus on toteutettu lupatarveharkinnan mukaisesti.

Hyödyntäjällä on oikeus milloin tahansa olla hyväksymättä tarjottua maa-ainesta tai kuormaa hyödyntämiskohteelle.

Erilaisia käyttötarkoituksia pilaantumattomille ylijäämämaa-aineksille

Pilaantumattomia ylijäämämaa-aineksia, kuten multa-, humus-, hiesu-, tai hieta-, tai savimaita voidaan hyödyntää pellonparannuksissa, kuten valtaojien putkituksissa ja täytöissä. Näin saadaan suurempia peltolohkoja, jolloin työskentely helpottuu ja ihmis- ja konetyö tehostuu, kun turhat käännökset ja hukka-ajo vähenevät. Näin saman kohdan tallaantuminen ja maan tiivistymisen haitalliset vaikutukset maan mururakenteeseen vähenevät, ja sadontuottokyky paranee.

Lisäksi pilaantumattomia ylijäämämaita voidaan hyödyntää esimerkiksi pellon pinnan muotoilussa vettymisen estämiseksi ja kaatojen korjaamiseksi. Tämä parantaa pellon kasvuolosuhteita ja pellon tuottoa.

On hyvä muistaa, että pellon pinnan merkittävä korotus saattaa vaatia ympäristöluvan. Jos ylijäämämaita vastaanotetaan useammasta paikasta pitkän ajan kuluessa, ympäristölupa todennäköisesti tarvitaan.

4

VINKKI! Ota valokuvia kaikissa vaiheissa:

- lähtötilanteesta
- materiaaleista
- rakentamisesta
- valmiista pinnasta

Muista

On järkevää aina olla yhteydessä kunnalliseen ympäristöviranomaiseen, jos aiot hyödyntää maa-aineksia, jotka eivät ole peräisin itse omistamaltasi kiinteistöltä.

Huolehdi, että tiedät, millaista materiaalia kohteelle tulee. Erityisen tarkkana kannattaa olla silloin, kun maa-aines ei tule aivan neitseellisestä ympäristöstä, kuten pellolta tai metsästä.

Varmista, että kerrospaksuudet vastaavat aitoa tarvetta. Hyödyntämistarpeen tulee tulla selkeästi esiin.

Jos tulee epäily, että kyseessä on läjitys tai tarpeeton ylijäämämaiden dumpkaus, kyseessä on pahimmillaan ympäristörikos.

"Ylijäämämaa-aineksilla on mahdollisuus merkittävästi parantaa pellon tuottavuutta ja työn tehokkuutta, mutta jos maa-ainesten vastaanotto pelloille alkaa tuntua vuosisadan bisnekseltä, hälytyskellojen tulisi soida"

Tässä dokumentissa esitetyt ilmoitus- lupa- ja hankinta-prosessien ja hyötykäyttökonseptien materiaaliulkaisut perustuvat hankkeen aikana suoritettujen kuntien / kaupunkien rakennuspuolen ja ympäristöpalvelujen avainhenkilöiden ja demokohteiden omistajien antamiin tietoihin ja heidän kanssaan käytyihin keskusteluihin. Hanketoimijat eivät vastaa julkaistussa materiaalissa olevista mahdollisista asia- ja sisältövirheistä. Hanketoimijat eivät ole vastuussa esitettyjen materiaalien perusteella aloittaman ja / tai toteuttaman hankkeen juridisesta, teknisestä tai taloudellisesta lopputuloksesta.

5

Ylijäämämaa-ainesten hyödyntäminen pellonparannuksessa

Tietopaketti

tilan ulkopuolelta hankittavien maa-ainesten hyödyntämiseen

Tämä tietopaketti on tuotettu Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston rahoittamassa Kiertotalouden mahdollisuudet maaseudulla - hankkeessa

Pilaantumattomat ylijäämämaa-ainekset

Rakennushankkeessa ei parhaimmillaan synny ollenkaan ylijäämämaita, vaan kaikki massat voidaan hyödyntää rakennuskohteella. Tällaiseen tilanteeseen päästään todellisuudessa vain harvoin.

Äkkiseltään voisi ajatella, että kun "tuolla muodostuu liikaa ja täällä tarvitaan maa-aineksia", ylijäämämaa-ainesten ongelma on ratkaistu. Parhaimmillaan hyödyntäminen on näin yksinkertaista, ja kiertotalous toteutuu esimerkillisesti, mutta usein hyödyntämisprosessi vaatii tarkempaa perehtymistä.

Siksi onkin hyvä perehtyä muutamiin ylijäämämaa-ainesten hyödyntämisen keskeisiin periaatteisiin.

Jätettä vai ei?

Lain mukaan pilaantumaton ylijäämämaa-aines, joka hyödynnetään suunnitelmallisesti ja varmasti, ilman merkittäviä muuntamistoimia, ei ole jätettä. Siksi ylijäämämaiden käytöstä ei ole mainintaa ympäristönsuojelumääräyksissä, eikä niiden hyödyntämiseen yleensä liity ympäristönsuojelulain mukaisia lupa- tai hyväksymismenettelyitä. Myöskään käyttömääriä ei ole rajoitettu.

Erilaiset käytännöt

Hyödyntämisestä voidaan kuitenkin vaatia tehtäväksi ilmoitus kunnalliselle ympäristöviranomaiselle. Kunnissa ja kaupungeissa ei ole vakiintuneita käytäntöjä sille, millaisia ilmoitusmenettelyitä pilaantumattoman ylijäämämaa-aineksen kertaluonteinen käyttö pellonparannuskohteissa vaatii.

Näin pääset alkuun

1. Pidä ääntä tarpeistasi!

Kerro kaikille, minkälaisia massoja etsit. Ota yhteys rakennusurakoitsijoihin, yksityisiin rakentajiin sekä kunnalliseen rakennuspuoleen. Rakentajilla ei ole erikseen aikaa selvittää tarpeita ja kohteita, mutta he voivat huomioida hyötykäytön, jos tietävät tarpeen olevan olemassa.

2. Kartoita itse mahdollisuudet!

Käy läpi lähikuntien ja kaupunkien talousarviot ja investointilistat. Selvitä, tehdäänkö mahdollisen kohteesi lähellä isoja väylähankkeita. Käy jo tässä vaiheessa läpi alustavat toteutusaikataulut.

3. Ota yhteys kunnalliseen ympäristöviranomaiseen!

On kaikkien osapuolten etu, että otat yhteyden viranomaiseen heti, kun hankkeen toteutuminen lähiaikoina alkaa näyttää todennäköiseltä. Kerro kohteesta ja siitä, mistä massat joita kohteella aiotaan käyttää, tulevat.

4. Valmistele suunnitelmat

Jotta hyödyntäminen voidaan toteuttaa, saatat tarvita muita suunnitelmadokumentteja hankkeestasi. Näitä voivat olla periaatepoikkileikkaukset, asemakuvat, putkitus- ja täyttösuunnitelmat tai muut ympäristöviranomaisen määrittelemät suunnitelmat, jotka osoittavat rakentamisen tarpeellisuuden ja suunnitelmallisuuden.

Ohjeistus jatkuu seuraavalla sivulla

5. Varmista hyödyntämiskelpoisuus

Jotta voit varmistua hyödyntämiskelpoisuudesta, varmista, ettei kohde ole pohjavesialueella tai muulla herkällä alueella. Varmista lisäksi vähintään historiatiedot alueesta, jolta ylijäämämaa-aineksia ollaan tuomassa kohteellesi.

6. Tee kirjallinen hyödyntämissopimus

Kirjallinen hyödyntämissopimus sisältää kaikki olennaiset tiedot hyödyntämiskohteesta, hyödynnettävistä massoista, osapuolista ja hyödyntämisen pelisäännöistä.

7. Tee kirjallinen ilmoitus viranomaiselle tai hae ympäristölupa

Tee ympäristöviranomaisen ohjeiden mukaan kirjallinen ilmoitus hyödyntämisestä tai hae ympäristölupa kohteelle. Hyödyntämissopimukseen on jo koottu oleelliset tiedot, ja on mahdollista, että hyödyntämissopimus toimii ilmoituksena. Odota, että saat kirjallisen vahvistuksen ilmoituksen vastaanottamisesta tai ympäristöluvasta!

8. Ilmoita tiekunnalle ja muille vaikutusalueella oleville hankkeesta

Järjestä tiealueelle alkukatselmus, jotta epäselviä tilanteita ei pääse syntymään.

9. Vastaanota itse ensimmäinen kuorma ja tarkista laatu aistinvaraisesti

Muista, että sinulla on oikeus milloin tahansa kieltäytyä vastaanottamasta kuormaa, jos materiaali ei ole mielestäsi kelvollista.